

**Kultūras ministrijas
Mediju politikas konsultatīvās padomes sēde
Protokols Nr.4**

Rīga, 2026. gada 25. marts.
Klātienē un attālināti MS Teams.
Sēde sākas plkst. 14:00.

Sēdi vada: **Zane Vāgnere**, Kultūras ministrijas Valsts sekretāra vietniece
starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos.

Piedalās:
Padomes locekļi:

Arta Ģiga, Latvijas Žurnālistu asociācijas valdes locekle;
Anda Rožukalne, Rīgas Stradiņa universitātes Sociālo zinātņu
fakultātes profesore, vadošā pētniece;
Ieva Aile, VSIA „Latvijas Sabiedriskais medijs” valdes locekle
programmu un pakalpojumu attīstības jautājumos;
Baiba Liepiņa, Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja;
Ieva Kalderauska, Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu
padomes locekle;
Sabīne Sīle, Media Hub Rīga vadītāja;
Gunta Sloga, Baltijas Mediju izcilības centra izpilddirektore;
Ilze Pelša, Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāve;
Guntars Kļavinskis, Latvijas Preses izdevēju asociācijas valdes
priekšsēdētāja vietnieks;
Edgars Spuravs, Rīgas Ekonomikas augstskolas Mediju Studiju centra
direktors un Media Hub vadītājs;
Sandra Kraujiņa, biedrības „Par legālu saturu” vadītāja un valdes
locekle;
Elīna Leimane, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas reģionālo
televīziju pārstāve;
Kristers Pļešakovs, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas
izpilddirektors;
Guntars Līcis, biedrības „Latvijas Mediju ētikas padome” padomes
loceklis;
Ivonna Plaude, Latvijas Reģionālo mediju asociācijas valdes
priekšsēdētāja;
Sanita Upleja-Jegermane, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas
līdzekļu padomes priekšsēdētāja;
Andis Mizišs, TV Neatkarīgo producentu asociācijas valdes loceklis;
Imants Liepiņš, Latvijas Žurnālistu savienības valdes loceklis;
Agnese Dāvidsone, Vidzemes Augstskolas rektore.

Uzaicinātās personas:

Kārlis Dagilis, Kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos;
Gunta Līdaka, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vadītāja;
Klāvs Rimšāns, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas vecākais
eksperts;
Gunta Robežniece, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas
vecākā referente;
Ieva Plūme, Sabiedrības integrācijas fonds;
Līva Karlsona, Biedrība „Latviesi.com”;

Ilva Zvaigzne, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Auseklis";
Uldis Salmiņš, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, SIA "Reģionu mediji";
Ints Grasis, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Kurzemes Vārds";
Daiga Bitiniece, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Kurzemnieks";
Ginta Alberte, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Dzirkstele";
Jelena Bobkova, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Latgales laiks";
Iveta Leikuma, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Ezerzeme";
Sanita Liepiņa, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Talsu Vēstis";
Jevgēnijs Carevs, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, radio "Alise Plus";
Paula Kārkluvāka, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Talsu Vēstis";
Sergejs Karatejevs, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, radio "Alise Plus";
Egīta Terēze Jonāne, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Vietējā Latgales Avīze";
Katerīna Lukoškova, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, radio "Alise Plus";
Andra Valkīra, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Saldus Zeme";
Iveta Valpētere, Latvijas Reģionālo mediju asociācija, laikraksts "Latgales laiks".

Protokolē:

Katrīna Marija Sitniece, Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte.

Darba kārtība:

1. Sabiedriskā medija attīstības plāni Latvijas novados;
2. Grozījumi Preses likumā;
3. Dažādi.

Z. Vāgnere atklāj konsultatīvās padomes sēdi. Aicina padomes locekļus iepriekš saskaņot sanāksmēm pieaicināmās personas; ielūgumu nosūtīs sanāksmes rīkotājs – Kultūras ministrija.

I. Plaude, Sabiedrības integrācijas fonds (SIF) un B. Liepiņa piesaka papildu diskusijas jautājumus sanāksmes darba kārtībā. Z. Vāgnere tos iekļauj sadaļā "Dažādi".

G. Līcis: Būtu lietderīgi protokolos skaidrāk norādīt padomes locekļu piekrišanu vai nepieņemšanu izteiktajiem viedokļiem. S. Upleja-Jegermane piekrīt, ka tas būtu lietderīgi, lai saprastu, kā padomes locekļu starpā atšķiras viedokļi.

Z. Vāgnere: Primāri vadāmies pēc neitralitātes principa, jo locekļu viedokļi var tikt interpretēti dažādi, līdz ar ko ne vienmēr ir skaidri nosakāma skaidra pieņemšana. Piekrīt, ka tas atspoguļojams gadījumos, kad pieņemšana vai nepieņemšana ir nepārprotama.

1. Sabiedriskā medija attīstības plāni Latvijas novados

I. Aile iepazīstina ar Latvijas sabiedriskā medija (turpmāk – LSM) attīstības plāniem Latvijas reģionos (prezentācija pielikumā).

Z. Vāgnere: Atzīmē, ka LSM attīstība reģionos ir ietverta politikas plānošanas dokumentos, tostarp Mediju politikas pamatnostādņu īstenošanas plānā 2025 – 2027 un Austrumu pierobežas plānā. Gan LSM, gan komerciālo reģionālo mediju darbība reģionos ir būtiska sabiedrības noturības kontekstā; būtiska ir arī to sadarbība. Paralēli ir izstrādāts nolikums reģionālās drukātās preses atbalstam, ko plānots apstiprināt Sabiedrības integrācijas fonda padomē aprīlī.

I. Plaude: Uzsver Latgales kolēģu bažas par nevienlīdzīgu finansējumu starp LSM un reģionālajiem medijiem, īpaši attiecībā uz atalgojumu un apgrozījumu. Pauž kritiku par LSM komunikāciju Daugavpils studijas atklāšanā, kas radījusi negatīvu iespaidu par reģionālo mediju profesionalitāti. Valsts atbalsta satura radīšanu LSM Latgales studijā (tostarp) krievu valodā, bet komerciālajiem medijiem to ierobežo (saistībā ar iespējamām izmaiņām preses piegādes un apraides regulējumā). Pauž bažas par Vidzemes un Kurzemes studiju izveidi, kur jau ir nodrošināts reģionālo mediju pārklājums. Norāda, ka atsaukšanās uz reģionālo studiju izveidi kā “valsts pasūtījumu”, kā arī SEPLP iecelšana nerada uzticību.

G. Kļavinskis: Piekrīt I. Plaudei. LSM vajadzētu darboties tur, kur komerciālie mediji nespēj nodrošināt konkurenci. Sniedza priekšlikumu pamatnostādņēs iekļaut uzdevumu palielināt finansējumu komerciālajiem medijiem proporcionāli LSM finansējuma pieaugumam – tas netika ņemts vērā. Komerciālo mediju darbinieki pāriet uz LSM.

S. Upleja-Jegermane: Atbildot I. Plaudei – precizē, ka lietots termins “sabiedriskais pasūtījums” nevis “valsts pasūtījums”. Noraida apgalvojumus, ka SEPLP darbojas valdības ietekmē. Par SEPLP izvēli lemj Saeima. Sabiedriskajam medijam ir īpaši uzdevumi, tostarp latgaliešu un lībiešu valodu veicināšana, ko nosaka Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums un citi normatīvie akti. LSM turpina iepirkt ziņas no reģionālajiem medijiem, lai arī novadu ziņu sižetu konkursa finansējums ir atpakaļ Mediju atbalsta fondā. Studiju izveide prasa vienreizējus ieguldījumus.

I. Aile: Jautājums varētu nebūt aktuāls ar lielāku valsts atbalstu reģionālajiem medijiem. Jautā par vēlamajiem sadarbības formātiem; sadarbība ar Latgales žurnālistiem jau notiek.

I. Plaude: Par sadarbības formātiem (piemēram, LSM un reģionālo mediju kopējas vizītes pašvaldībās) bija jāvienojas pirms studijas izveides.

I. Grasis: Uztrauc LSM studija Liepājā – saistībā ar LSM piedāvāto atalgojumu un digitālajām iespējām. Liepājā ir liela informācijas plūsma un darbojas kvalitatīvi mediji, pretstatā citām vietām Kurzemē. LSM ienākšana ietekmēs konkurenci reģionā.

G. Sloga: Norāda uz nepietiekamu drona gadījuma atspoguļojumu Latgales reģionālajos medijos.

I. Leikuma (tērzētavā): “Ezerzemei” nav kapacitātes nosūtīt savu korespondentu uz notikuma vietu.

I. Plaude: Reģionālajiem medijiem salīdzinājumā ar LSM ir limitēta piekļuve informācijai no drošības iestādēm, lai operatīvi spētu reaģēt uz notikumiem.

I. Liepiņš: Piekrīt I. Grasiņam, I. Plaudei, G. Kļavinskim. Pauž bažas par auditorijas pārdali un valsts iejaukšanos tirgū; salīdzina LSM darbību reģionos ar pašvaldību bezmaksas biļeteniem. (Tērzētavā):

Atšķirībā no Latgales, Liepājas un Valmieras studiju izveide nebūtu saistāma ar hibrīdkara apstākļiem.

S. Upleja-Jegermane: Saistībā ar iejaukšanos tirgū – tas tiek regulēts, tostarp Eiropas Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu sabiedriskajai apraidei un SEPLP iekšējās kārtības ietvaros. LSM reģionālo studiju saturs tiek veidots visai sabiedrībai nevis tikai reģionālajai auditorijai. Jāņem vērā sabiedrības intereses austrumu pierobežā.

I. Liepiņš: Reģionālās televīzijas veido saturu programmai “RE:tv”, ko var redzēt visā Latvijā. Nav nepieciešams dublēts saturs LSM.

K. Pļešakovs: Pauž bažas par LSM darbību efektu uz reģionālajiem medijiem. Aicina LSM neradīt lieku konkurenci, kur jau darbojas reģionālie mediji, bet tā vietā sadarboties ar reģionālajiem medijiem. LSM finansējuma augums nav kāpinājis sadarbības apjomu ar reģionālajiem medijiem. Vaicā par Kurzemes un Vidzemes studiju plāniem.

I. Aile: Katrā redakcijā plānots nodarbināt maksimāli 7-8 cilvēkus, tostarp pētnieciskos žurnālistus, multimediju satura veidotājus. Pašlaik plānots atvērt studiju Liepājā no 2027. gada un Valmierā - no 2028. gada.

I. Plaude: Apšaubā Liepājas izvēli; uzsver mediju pārklājuma trūkumu citur Kurzemē. Cerēja, ka ar Latgales studijas izveidi būs vairāk Latgales sižetu LSM.

I. Aile: Saturs aptvers visu Kurzemi, ne tikai Liepāju.

S. Upleja-Jegermane: Par Liepājas izvēli – lielākā Kurzemes pilsēta. Sabiedrība Latgalē vēlas LSM klātbūtni. LSM sadarbojas ar komerciālajiem medijiem labas gribas ietvaros un to plāno turpināt. Norāda, ka arī LSM saskaras ar riskiem, tostarp politiku izteikumiem. Lai gan finansējums ir pieaudzis, nākotnē pakāpeniski samazināsies tā īpatsvars no iekšzemes kopprodukta.

Z. Vāgnere: Aicina uzturēt dialogu un veicināt sadarbību starp LSM un komerciālajiem medijiem.

G. Līcis: Pievienojas komerciālo mediju paustajam viedoklim. Pievienojas G. Kļavinska viedoklim saistībā ar priekšlikumu pamatnostādņēs. Aicina SEPLP un Kultūras ministriju veidot formātu, kur komerciālie mediji un LSM/SEPLP var diskutēt.

Z. Vāgnere: Kultūras ministrija ir atvērta, ja šāds formāts tiek radīts.

2. Grozījumi Preses likumā.

Z. Vāgnere, K. Rimšāns iepazīstina ar priekšlikumiem grozījumiem likumā “Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” (prezentācija pielikumā).

E. Leimane: Piedāvā redakcijas variantu priekšlikumam 10.3 pantā, nomainot formulējumu no “neveic citas darbības [...]” uz “veic tādas darbības, kas atbilst masu informācijas līdzekļa funkcijām [...]”. Vairāki padomes locekļi un sanāksmes dalībnieki pauž atbalstu, tostarp Z. Vāgnere, G. Līdaka, G. Līcis, S. Upleja-Jegermane.

Z. Vāgnere: Norāda, ka šo precizējumu varēs pieteikt Saeimas debašu laikā.

G. Līcis: Aicina piesaistīt konsultatīvo padomi vai citu nozares konsultatīvo formātu atzinumu sniegšanā.

Z. Vāgnere: Kultūras ministrija ir atvērta atzinumu sniegšanas procesam, kas ietver pašregulējošu formātu.

G. Līcis: Izsaka priekšlikumu noteikt Uzņēmumu reģistram uzdevumu izveidot apkopotu masu informācijas līdzekļu reģistru, nodrošinot iespēju vienuviet pārskatāmi aplūkot visus attiecīgos uzņēmumus.

Z. Vāgnere, K. Rimšāns: Tas ir paredzēts. Lai Uzņēmumu reģistrs to varētu īstenot, ir nepieciešams regulējums.

S. Sīle: Aicina lietot terminu “plašsaziņas mediji” nevis “plašsaziņas līdzekļi”.

Z. Vāgnere: Šobrīd notiek darbs pie regulas prasību ieviešanas nacionālajā regulējumā; jaunā mediju likuma izstrādē paredzētas diskusijas par konceptiem un terminiem. Par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk – NEPLP) priekšlikumu 26.1 pantā – Eiropas mediju brīvības akts paredz regulatīvajai iestādei pārraudzīt valsts iestādes nevis mediju pakalpojumu sniedzējus. Turklāt mediju pakalpojumu sniedzēja termins ietver arī presi un interneta medijus, kas nav NEPLP pārraudzībā. Attiecībā uz A. Kiršteina priekšlikumu 1. pantā – valsts valodas statuss ir tiek jau skaidri regulēts Satversmē un citos normatīvajos aktos.

I. Plaude: Pauž šaubas, vai A. Kiršteina priekšlikums ir saskaņā ar Eiropas mediju brīvības aktu (attiecībā uz citām Eiropas Savienības valodām).

S. Sīle: Vārda brīvības princips neattiecas tikai uz latviešu valodu.

Z. Vāgnere: Vērojama liela interese par Preses likumu, ko apliecina dažādi priekšlikumi grozījumiem, kas nav saistīti ar Eiropas mediju brīvības aktu. Kultūras ministrijas prioritāte ir nodrošināt regulas prasību izpildi.

I. Plaude: Pauž kritiku par E. Jurēvica priekšlikumiem Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā.

B. Liepiņa: Vērš uzmanību, ka ir nepieciešams izstrādāt Ministru kabineta noteikumus, lai stiprinātu caurskatāmību publiskajos iepirkumos saistībā ar mediju reklāmu. Patreiz iestādes un valsts kapitālsabiedrības nezina, kādas prasības izvirzīt iepirkumos, lai nodrošinātu caurskatāmības prasības.

Z. Vāgnere: Aicina mediju reklāmas jautājumu skatīt kādā no turpmākām padomes sanāksmēm.

S. Sīle: Aicina konkretizēt frāzi “konsultācijas ar nozari”, to izmantojot likumprojektu un priekšlikumu pamatojumus, tostarp minot organizāciju skaitu u.tml.

Z. Vāgnere: Mediju politikas konsultatīvā padome ir vienīgais formāts, kur pārstāvēti visi mediju veidi.

3. Dažādi

Z. Vāgnere: SIF padomē tiks skatīts nolikums par kapacitātes atbalstu reģionālajiem medijiem. Sarunās ar Finanšu ministriju panākts, ka tas netiks uzskatīts par *de minimis* atbalstu. 23. martā parakstīts jaunais sadarbības memorands starp Valsts policiju, Latvijas Žurnālistu asociāciju, Latvijas Reģionālo mediju asociāciju un “Media Hub Riga”. Sadarbībā ar Latvijas Žurnālistu asociāciju maijā plānota konference saistībā ar medijiem un vēlēšanām. Lūdz informēt par savu pārstāvi padomes nākamajā sasaukumā – pārstāvju skaits ir nemainīgs; brīva vieta kultūras mediju pārstāvim. Aicina pieteikties interesentus jaunā mediju likuma izstrādei (pieteikšanās, rakstot Gunta.Robezniece@km.gov.lv).

I. Plaude: Aicina atbalstīt un uzņemt Līvivas universitātes žurnālistikas studentus, kas apmeklēs Latviju no 13. jūlijam līdz 3. augustam.

I. Plūme: Informē par plānoto konkursu saistībā ar satura pielāgošanu bērniem ar funkcionāliem un/vai attīstības traucējumiem. Aicina padomes locekļus uz koprades darbnīcu konkursa izstrādei 30.04.2026. Pieteikšanās līdz 1. aprīlim.

Z. Vāgnere: Nākamā sanāksme plānota aprīlī vai maija sākumā. Darba kārtībā – B. Liepiņas prezentācija.

Sēde beidzas: plkst. 16.07.

Pielikums Nr.1 – Prezentācija “Latvijas Sabiedriskā medija attīstības plāni reģionos”;

Pielikums Nr.2 – Prezentācija “Priekšlikumi grozījumiem likumā “Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem”.

Padomes priekšsēdētāja

(paraksts*)

Z.Vāgnere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu